

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 31 lipca 2024 r.,
sprawy **K. W.**
skazanego z art. 280 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 4 grudnia 2023 r., sygn. akt V Ka 2126/23,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku
z dnia 30 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 360/23,

p o s t a n o w i ł

**oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną i obciążyć
skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 360/23, Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku uznał K. W. za winnego popełnienia ciągu dwóch przestępstw dokonanych w dniu 27 października 2022 r. i przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k., na mocy art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczenie to zawierało nadto rozstrzygnięcia o obowiązkach z art. 46 § 1 k.k., zaliczeniu na poczet orzeczonej

kary pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia oskarżonego wolności w sprawie oraz o kosztach.

Wyrok ten zaskarżony został apelacją obrońcy oskarżonego, w której zarzucono:

I. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na:

„1) dowolnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że oskarżony K. W. jest osobą karaną za pobicie, podczas gdy orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Tczewie, II Wydział Karny z dnia 12 czerwca 2019 roku, sygn. akt II K 300/19 kara ograniczenia wolności na 3 miesiące, zamieniona następnie na karę 1 miesiąca i 15 dni pozbawienia wolności została wykonana i skazanie to podlega zatarciu;

2) poprzez przyjęcie, iż w sytuacji, gdy na skutek użytej przemocy przez oskarżonego K. W. wobec pokrzywdzonego M. W., R. O. i K. M. nie doszło do uszkodzenia ciała powodującego naruszenie czynności narządów ciała trwającego dłużej niż 7 dni, a nadto, wartość przywłaszczonego mienia stanowiła niską wartość pieniężną (łączna wartość szkody na rzecz pokrzywdzonego R. O. wyniosła 963 zł, zaś na rzecz pokrzywdzonego M. W. wyniosła łącznie 1185 zł), co spowodowało, iż Sąd I instancji nie uznał czynów popełnionych przez oskarżonego K. W. za przypadek mniejszej wagi, o którym mowa w art. 283 k.k. i co tym samym przyczyniło się do orzeczenia względem oskarżonego wyższej, surowszej kary”;

II. obrazę przepisów prawa materialnego tj. „art. 107 § 4 k.k. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Tczewie, II Wydział Karny z dnia 12 czerwca 2019 roku, sygn. akt II K 300/19 kara ograniczenia wolności na 3 miesiące, zamieniona następnie na karę 1 miesiąca i 15 dni pozbawienia wolności została wykonana i skazanie to uległo już zatarciu, w związku z czym orzekając o skazaniu K. W. Sąd w niniejszej sprawie winien traktować K. W. jako osobę niekaraną”;

III. rażąco niewspółmierność kary poprzez:

„1) orzeczenie wobec oskarżonego K. W. kary w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, pomimo iż nawet nieprawidłowo dokonane ustalenia w zakresie stanu faktycznego, iż oskarżony K. W. jest osobą karaną, podczas gdy z dokumentów załączonych do akt sprawy wynika, że (...) orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Tczewie, II Wydział Karny z dnia 12 czerwca 2019 roku, sygn. akt II K 300/19 kara ograniczenia wolności na 3 miesiące uległa zatarciu,

2) orzeczenie wobec oskarżonego K. W. kary w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, co stanowi karę rażąco niewspółmierną do popełnionych czynów, która to nie uwzględnia w należyty sposób występujących w sprawie okoliczności łagodzących w postaci, iż oskarżony K. W. nie używał żadnego niebezpiecznego narzędzia, na skutek użytej przemocy przez oskarżonego K. W. wobec pokrzywdzonych M. W., R. O. i K. M. nie doszło do uszkodzenia ciała powodującego naruszenie czynności narządów ciała trwającego dłużej niż 7 dni, a nadto, wartość przywłaszczonego mienia stanowiła bardzo niską wartość pieniężną (...), a ponadto oskarżony przyznał się do winy, przeprosił pokrzywdzonych, okazał żal i skruchę, co tym samym skutkować powinno orzeczeniem znacznie łagodniejszej kary;

3) orzeczenie wobec oskarżonego zadośćuczynienia w wysokości 2.000 zł na rzecz M. W., w wysokości 3.000 zł na rzecz R. O. oraz w wysokości 1.000 zł na rzecz K. M. w sytuacji gdy wysokość szkody i doznanego uszczerbku nie została udowodniona przez pokrzywdzonych, a przyjęta przez Sąd wysokość zadośćuczynienia jest rażąco wygórowana i oparta jedynie na oświadczeniach pokrzywdzonych złożonych na rozprawie, które nie mają potwierdzenia w zebranym materiale dowodowym”.

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku przez orzeczenie wobec oskarżonego łagodniejszej kary i obniżenie orzeczonych zadośćuczynień odpowiednio do 1.000, 1.500 i 500 złotych, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Po przeprowadzonym postępowaniu odwoławczym, Sąd Okręgowy w Gdańsku, wyrokiem z dnia 4 grudnia 2023 r., sygn. akt V Ka 2126/23 zmienił zaskarżone orzeczenie poprzez obniżenie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności do 2 lat i 10 miesięcy, a w pozostałej części wyrok Sądu Rejonowego utrzymał w mocy.

Orzeczenie Sądu Okręgowego zaskarżone zostało w całości kasacją obrońcy skazanego, w której zarzucono:

„rażące naruszenie prawa, mogące mieć istotny wpływ na jego treść, a mianowicie:

1. art. 107 § 4 i § 6 k.k. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Tczewie, II Wydział Karny z dnia 12 czerwca 2019 roku, sygn. akt II K 300/19 kara ograniczenia wolności na 3 miesiące, zamieniona następnie na karę 1 miesiąca i 15 dni pozbawienia wolności została wykonana i skazanie to uległo już zatarciu, w związku z czym orzekając o skazaniu K. W. Sąd w niniejszej sprawie winien traktować K. W. jako osobę niekaraną;

rażącą niewspółmierność kary poprzez:

2. orzeczenie wobec oskarżonego K. W. kary w wymiarze 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności, pomimo iż nawet nieprawidłowo dokonane ustalenia w zakresie stanu faktycznego, iż oskarżony K. W. jest osobą karaną, podczas gdy z dokumentów załączonych do akt sprawy wynika, że kara orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Tczewie, II Wydział Karny z dnia 12 czerwca 2019 roku, sygn. akt II K 300/19 (...) uległa zatarciu, zaś oskarżony K. W. wykonał orzeczone w tym wyroku środki karne: obowiązek zapłacenia na rzecz pokrzywdzonego A. W. nawiązki w kwocie 300,00 zł oraz pisemnego przeproszenia pokrzywdzonego A. W.;
3. orzeczenie wobec oskarżonego K. W. kary w wymiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, co stanowi karę rażąco niewspółmierną do popełnionych czynów, która to nie uwzględnia w należyty sposób występujących w sprawie okoliczności łagodzących w postaci, iż oskarżony

K. W. nie używał żadnego niebezpiecznego narzędzia, na skutek użytej przemocy przez oskarżonego K. W. wobec pokrzywdzonych M. W., R. O. i K. M. nie doszło do uszkodzenia ciała powodującego naruszenie czynności narządów ciała trwającego dłużej niż 7 dni, a nadto, wartość przywłaszczonego mienia stanowiła bardzo niską wartość pieniężną (...), a ponadto oskarżony przyznał się do winy, przeprosił pokrzywdzonych, okazał żal i skruchę, co tym samym skutkować powinno orzeczeniem znacznie łagodniejszej kary”.

Odwołując się do tych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

Obrońca wniósł również dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z:

1. oświadczenia oskarżonego K. W. z dnia 8 marca 2024 roku wraz z potwierdzeniem nadania na fakt ustalenia, iż oskarżony przeprosił pokrzywdzonego A. W., a więc wykonał obowiązek wynikający z wyroku Sądu Rejonowego w Tczewie z 12 czerwca 2019 roku, sygn. akt II K 300/19;
2. potwierdzenia wpłaty 300 zł na fakt ustalenia, iż oskarżony uregulował na rzecz pokrzywdzonego A. W. należność orzeczoną w sprawie II K 300/ 19 Sądu Rejonowego w Tczewie;
3. pisma obrońcy z dnia 20 marca 2024 r. na fakt poinformowania Sądu Rejonowego w Tczewie o wykonaniu przez oskarżonego obowiązku przeproszenia pokrzywdzonego A. W. i wpłacenia na jego rzecz należności w związku z prowadzonym postępowaniem wykonawczym w sprawie VI Wo 239/2019.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 523 § 1 kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu rażącej niewspółmierności kary. Oznacza to, że rozstrzygnięcie o karze może być przedmiotem kasacji tylko w perspektywie ewentualnych zarzutów obrazy prawa materialnego bądź procesowego. Czyni to zarzuty zawarte w pkt 2 i 3 kasacji niedopuszczalnymi z mocy prawa.

Podnoszona w pkt 1 kasacji kwestia zatarcia skazania związanego z wyrokiem Sądu Rejonowego w Tczewie w sprawie II K 300/19 była przedmiotem zarzutu apelacyjnego i Sąd odwoławczy zarzut ten rozpoznał i trafnie uznał go za niezasadny. Zarzut kasacyjny jest oczywiście bezzasadny i to z kilku powodów.

Po pierwsze, jak już wspomniano Sąd odwoławczy zarzut ten rozpoznał, a skarżący w kasacji w istocie nie kwestionuje naruszenia standardu kontroli odwoławczej, w szczególności nie podniesiono zarzutu obrazy art. 433 § 2 k.p.k.

Po drugie, wywody Sądu są trafne. W wyroku Sądu Rejonowego w Tczewie w sprawie II K 300/19 nałożono na skazanego obowiązek przeproszenia pokrzywdzonego (art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 2 k.k.) oraz na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzeczono nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego. Nawiązka jest środkiem kompensacyjnym, zatem stosownie do art. 107 § 6 k.k., jeżeli orzeczono środek karny, przepadek lub środek kompensacyjny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed jego wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem jego wykonania. Jest oczywiste, że w chwili wyrokowania przez Sądy obu instancji wspomniany środek kompensacyjny nie był wykonany, wobec czego skazanie w sprawie II K 300/ 19 Sądu Rejonowego w Tczewie nie uległo zatarciu.

Po trzecie, niczego w opisanej wyżej sytuacji nie zmienia fakt, iż skazany w dniu 8 marca 2024 r. zarówno przeprosił pokrzywdzonego, jak i wpłacił na jego rzecz nawiązkę. Stało się to po wydaniu w dniu 4 grudnia 2023 r. wyroku przez Sąd Okręgowy w Gdańsku, co potwierdza ustalenie, że w chwili wyrokowania przez ten Sąd skazany był osobą karaną. Ponadto, czynności wykonane przez skazanego w dniu 8 marca 2024 r. nie mogły doprowadzić do zatarcia skazania w sprawie II K

300/19 Sądu Rejonowego w Tczewie ze względu na uprawomocnienie się z chwilą wydania wyroku zaskarżonego kasacją. Wiąże się to z treścią art. 108 k.k., który stanowi, że jeżeli sprawcę skazano za dwa lub więcej nie pozostających w zbiegu przestępstw, jak również jeżeli skazany po rozpoczęciu, lecz przed upływem, okresu wymaganego do zatarcia skazania ponownie popełnił przestępstwo, dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań. Do zatarcia skazania w sprawie II K 300/19 Sądu Rejonowego w Tczewie nie może dojść zatem wcześniej niż do zatarcia skazania w sprawie II K 360/23 Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku.

Kierując się powyższym kasację należało uznać za oczywiście bezzasadną, co umożliwiło jej oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

[J.I.]

[ms]